

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Éves egész évre 150— L., félévre 85— L.,
Egyes szám ára 4— L.
Külföldre egész évre 250—

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Köszöntjük a „Székely fonó” költőjét!

A békés, boldog időkben falvaink asz-
zonynépe nemcsak hasznosan, de kellemesen
ülötte a téli estéket. Fonókba gyülekeztek s
z orsók serény per-
etése mellett vi-
ám szórakozások-
an is volt részük.
fonókban hang-
ott el a legtöbb
ese és a legtöbb
al, ott játszódtak le
farsang legvidá-
nabb bohóságai.
eányok, legények
t ismerték meg
gymás jellemét, be-
sülettudását, élet-
evalóságát. A tár-
s életnek olyan
énk és hatékony
péppontja volt a
onó, amilyenhez
ghatót az uri tár-
adalom nem tudott
fejleszteni.

Hogy miért be-
zölünk mindezek-
lgy, mint elmúlt
olgokról? Azért,
ert a fonók szép
erepe, nemes hi-
atása elmúlt vagy
egváltozott. Az erdélyi magyar falvakkal
az ártatlan szervét is gyanuba fogta és
göbb helyen kioltotta az új uralom. Az
göbbi évek alatt a fonókban csak óva-félve
résztelt megszólalni a nőta, mert szomorú
ldák nehezettek a lelkekre: vajjon nem

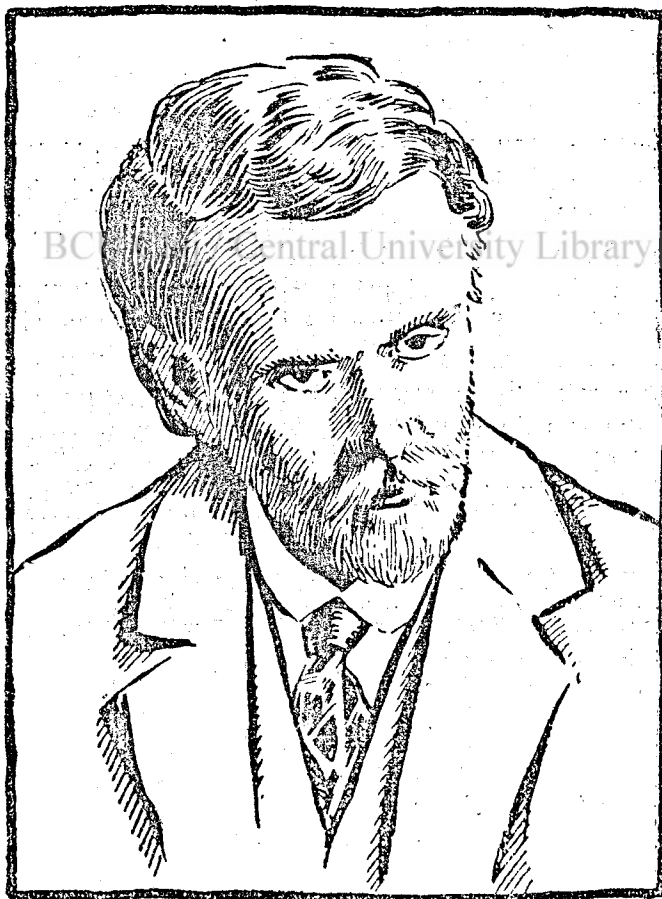
hallgatódik-e csendő az ablak alatt, nem tá-
ártatlan szók és só-
madnak-e vádaskodások
hajtasok elhangzásából? De ismerjük be: a
nép lelke is megvál-
tozott. A gazdasági
romlás, az adósság-
rendezés szörnyű
balfogásai tépő-ma-
ró ellentéteket szi-
tottak a falu lakosai
között, ujabban a
legártatlanabb gyü-
lekezésekben is a ci-
vódások, szemrehá-
nyások mérge dül.

Boldog falvak,
amelyekben most is
a régi, szép hangu-
latban folyik a fo-
nók élete! Békét,
társadalmi és gaz-
dasági megértést je-
lent ez az állapot.

Azokért a ked-
vetlen változásokért,
amelyek fonóink éle-
tében bekövetkez-
tek, mostanság egy-
örvendetes ese-
ménnyel vigasztal-
hatjuk magunkat.

*Mindaz, ami a fonókban szép és fölemelő volt,
halhatatlan formába öltözött és az erdélyi he-
gyek közül kirepülve, elindult a világ gyö-
nyörködtetésére.*

Az erdélyi magyarságnak ezt a dicsősé-
gét Kodály Zoltán dalköltőnek és zenemű-

Kodály Zoltán.

vésznak köszönhetjük, aki *Székely fonó* címen egy remek zeneművet írt, amelyet immár a világ leghíresebb dalszínházaiban játszanak. A székely fonók régi szép élete, költői hangulata, érdekes eseményei most az olasz, majd a holland, angol, német közönség előtt elevenednek meg s mindenütt rokonérzést, részvétet és szeretetet ébresztenek a bánatra vetett székely nép iránt. Tízezrek és százezrek lelkében támad föl a kérdés: hol lakik és milyen viszonyok között él az a nép, amelynek szívében olyan forró érzelmek lobognak és életében olyan mély és megrázó küzdelmek zajlanak le, mint amilyeneket Kodály Zoltán *Székely fonó* című zeneművében a nézők és hallgatók elé tár.

Odaát magyar testvéreink lelkesen ünneplik Kodály Zoltánt abból az alkalomból, hogy

életének ötvenedik évét betöltötte. Az életéből mi erdélyi magyarok is őszinte szeretettel vegyük ki részünket. Ezzel voltaképpen csak azt a szeretetet háláljuk meg, amelyet a világhírű művész irántunk tanusít. Kodály Zoltán már a régi, jó világban sokat látott az erdélyi magyar falvakon, a dalos embereket meghallgatta és az ősi, szép magyar népdalokat följegyezte. Eddig is sok olyan művet írt meg, amelyek az erdélyi magyar népet két tündököltették, a *Székely fonó* című pedig világraszóló dicsőséget szerzett nekünk és népünknek.

Kodály Zoltán nevét dalosaink és akiknek módjukban van rádiót hallgatni, mindig is jól ismerték. Mi ennek a névnek a dicsőségét az egész erdélyi magyar nép hálával és hódolattal hirdetjük meg!

Egyezzünk meg, amíg idő van rá!

Előző számunkban „Mit kívánunk” cím alatt cikket közöltünk. Cikkünkre az alábbi válasz érkezett.

Annyi mindent összeirtak, magyaráztak és beszéltek a moratóriumról, konverzióról, módosításokról a hozzáértők és sajnos még a nemhozzáértők is, hogy e témáról írni ma mosolygató. Mivel pedig a sok írás, magyarázat és beszéd eredménye most már a teljes bizonytalanság — mégis írni kell róla, mert a moratórium végső dátuma (1933. április 26.) — ha lassan is, — de közeledik és szomorú látvány volna, ha — a közbeeső időt fel nem használva — a hitelezőt és adóst csak a bírósági kényszer hozhatná megegyezésre.

Mert mi a moratórium célja? Megegyezést létesíteni adós és hitelező között.

Dehát lehetséges-e a megegyezés bírósági kényszer nélkül?

A felelet határozottan: igen. — Ha úgy a hitelező intézet mint az adós — minden körülményt figyelembe vesz, és mérlegel, csak arra a következtetésre juthat, hogy bírósági huzavona helyett sokkal alkalmasabb a *barátságos megegyezés*.

Mit ajánlhat fel a hitelintézet (hitelszövetkezet), mondjuk: adósának? Adósságcsökkentést semmiesetre. Ellenben följajánlhat kamat-visszatérítést 1929. január 1-től számítva. Keresztülvihető volna ugyanis az, hogy ez idő alatt 14%-nál magasabban szedett kamatok

egy összegben ajánltassanak fel az adós fennálló kölcsönének töketörlesztéséül lenne a hitelintézet részéről nyújtandó csökkentés.

Emellett a hitelintézet tegye hosszú ratuvá az adós kölcsönét (irányadó a kölcsön nagysága). Írásbeli megegyezéssel ossza évi részletekre a töketörlesztést is és ha eleteket az adós pontosan fizeti, úgy a hitelintézet a kitüntetett idő alatt adósával szemben újabb megszorító intézkedést nem tehet. Legfeljebb — ha szükség mutatkoznék — géval, vagy ingatlanra vezetett telekkö-

Szenvedéseimtől teljesen megszabadult!

Több mint egy évig szenvedtem bal vállizületemben időnként igen heves rheumás fájdalmakban. E fájdalmaktól rövid idő alatt, más eredménytelen kísérletek után, teljesen csak az Önök Togal-ja szabadított meg. (Különösen meglepő volt a Togal-tabletták biztos hatása, s az a körülmény, hogy jól türtem. Még napi 9 tablettás adagok sem váltottak ki kellemetlen mellékhatást, [gyomor stb.]) Ezért mindazok részére, kiket ilyen, vagy hasonló fájdalmak kínoznak, a Togal alkalmazása ajánlatos. Puri Norbert, Brassó.

Norbert Puri

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheumás, ideggyógyászati és háztömőfájdalmak, álmatlanság, nátha és hűléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a savat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökerében támad.

Több mint 6000 orvosi vélemény. Egy kísérlet meg. Az összes gyógyszerárakban. Lci 52.—.

bekebelezéssel való biztosítást.

Végül a megegyezés időtartama alatt a kölcsön után magasabb kamat nem szedhető a törvényesen megállapítottnál.

Ezzel az ajánlattal szemben milyen magatartást tanusítson az adós?

Fenti és a hitelintézet teljes megrendülését még nem okozó kedvezmények elfogadásával tegye lehetővé az intézetek fennmaradását és különösen szövetkezeteknél — azok további pénzügyi működését. Ide kell az adós részéről is a becsületes gondolkodás és megértés!

Ma nekem volt és van, holnap esetleg szomszédos falusfelemnek, gazdatársamnak lehet komoly és súlyos szüksége hitelre, tehát a becsületesség fogalma és követelményeibe vágó makacs magatartással nem vághatom be az utánam következő utját. Higgadt, józan, komoly és a jövőre is tekintő adós más következtetést nem vonhat le a mostani helyzetből. Tehát adós részére is legbecsületesebb megoldás az *intézettel kötendő jóakaratu, barátságos megegyezés.*

Mi történjék az intézet betéteseivel, részvényeseivel és üzletrészes tagjaival?

Ezeket lehetőleg mentesíteni kell a betét-, részvény- vagy üzletrész-károsodástól. Tehát lehetőleg kikerülendő a tőkecsorbitás. Mindkét részről történő megértéssel és lélekkel hajlandóbb a betétes és üzletrészes is hozzájárulni az intézet (hitelszövetkezet) jelenlegi nehézségeinek áthidalásához folytatólagos 1—2 évi betétkamattal, vagy osztalék járandóság elengedésével.

Influenza

nátha, torok- és mandulagyulladás
elkerüli, ha rendszeresen szopogat
Anacot-pastillát

Mi a kötelessége a hitelintézetek jelenlegi vezetőségének?

Allani a gáton, éber szemmel, éles előre látással, komoly megfontolással, jóakaratu megértéssel és ami a legfontosabb: az összes érdekeltekkel szemben megnyilatkozó meleg szívvvel! Kölcsönadó és kölcsönvevő ne álljanak szemben egymással gyűlölködve, mert ilyen lélekkel egymással barátságosan tárgyalni, s különösen mindkét felet kielégítő megegyezésre jutni — mint a székely mondja — Krisztus világában soha nem fognak. — A siker titka pedig egyszerű: megértés mindkét részről! A kölcsönös megegyezés pedig eredményezi a betétes, részvényes és üzletrészes tag állandó félelmének megszűnését és a pénzügyi intézetekkel szemben való bizalom további megőrzését, sőt fokozódását.

Ha ezek a szempontok érvényesülnek, megoldódik a konverzió törvényen kívül s a moratórium idő nem telik el eredménytelenül.

Lélekből jövő segíteni akarás — még e nagy gazdasági romlásban is — életet jelent, ha kölcsönös a jóakaratu. i.

Külföld.

Az új kisanant szerződés. Erről a szerződésről legutóbbi számunkban már megemlékeztünk. Kiegészítésül közöljük még a következőket: a három állam az egységes külpolitikai szervezeten kívül egységes gazdasági szervezetet is létesít: együttesen intézi a külkereskedelem ügyeit, együttes külföldi kölcsönt vesz fel, vasuti ügyeinek vezetését is együttesen és egységes elvek szerint fogja végezni. Ezenkívül — állítólag — kölcsönösen segítsé-

gére lesz egymásnak a belső forrongások megfékezésében.

Amint látszik, olyanforma egységet kíván alkotni a kisanant három állama, amilyen volt az egykori osztrák-magyar monarchia. Ezt állapítja meg a külföldi sajtó is, de — különösen az angol és az olasz ujságok — azt is kiemelik, hogy a háttérben a francia és az olasz ellentét dolgozik és hogy a francia vezetés alatt álló kisanant államszövetség hasonló szövetkezés szervezésére fogja indítani Olasz-, Német- és Magyarországot. Ezzel pedig feltétlenül

együtt fog járni az európai helyzetnek olyan kiélesedése, amilyen megelőzte a világháború kitörését.

Fegyverszállítás Szerbiába. Nemcsak a csehek szállítanak fegyvert Szerbiának, hanem a franciák is. A tengeren egész hajórakománnyal érkezik a francia hadianyag Szalonikiba s onnan Szerbiába s közben Genfben tárgyalnak a leszerelésről és az örök békéről. Viszont a nagy fegyvergyárak hatalmas üzleteket kötnek Csehországban is, Franciaországban is.

Az új háború. Japán visszatartotta a Népszövetség kínai-japán bizottságának minden javaslatát és megindította csapatait a Mandzsuriával szomszédos Zsehol nevű kínai tartomány elfoglalására, hogy így „biztonsítsa Mandzsuria békéjét” a kínai zavargók ellen. A kínai kormány elhatározta, hogy szembe száll Japánnal s már meg is kezdődtek a harcok, bár azért — nincs háború. A japán támadás nem járt sikerrel: a kínai csapatok mindenütt visszaverték a japánokat, visszafoglaltak már régebben elvesztett területeket és városokat s elfogták a japánok valamennyi tankját. Természetes, hogy még sokkal súlyosabb, véres harcok fognak következni ebben a nem hivatalos háborúban, a Népszövetség pedig tárgyal tovább.

A Magyarországra szállított repülőgépek. Állítólag harminckét darab olasz repülőgép repült Magyarországra Ausztria fölött. A tényállást tisztán még nem lehet látni, mert a kérdést még nem terelték hivatalos útra. Állítólag a napokban fog együttes kérdést tenni a francia és az angol kormány Olaszországhoz és Magyarországhoz, hogy igaz-e ez a hír? Az angol lapok máris azt a reménységüket fejezik ki, hogy — a hirtenbergi hirtelen jegyzék sorsán okulva — óvatosabb és megfontoltabb jegyzéket fognak intézni a megnevezett két államhoz. Ha egyáltalában fognak.

Hirtenberg. Ez az ausztriai városka neve. A steypi híres fegyvergyárnak van itt gyártelepe s ezen a réven került ez az eddig ismeretlen kis város összeköttetésbe a világpolitikával. Olyan erős összeköttetésbe, ami kevés híján nagy bonyodalmakra vezethet. Ebbe a fegyvergyárba ugyanis egy olasz állam-

polgár a világháborúban az osztrák-magyar hadseregtől zsákmányolt ötvenezer darab rozsdás és különben is hibás katona fegyvert küldött javításra. A gyár a munkát elvállalta s a javításhoz hozzá is kezdett, amikor — hogy, hogy nem: nem lehet tudni — megszületett az a hír, hogy a puskákat Magyarországnak szánta Olaszország s kijavítás után majd Magyarországra fognak kerülni. A francia és az angol kormány érdeklődött a dolgról Olaszországban is, Magyarországon is, Ausztriában is, de a három megkérdezett állam-kormányja azt a hivatalos feleletet adta, hogy nem tud a dolgról. Már-már úgy látszott, hogy az ügy ezzel befejezést nyert, amikor Ausztria egyszerre csak nagyon élehangú jegyzéket kapott a francia és angol kormányoktól, hogy vizsgálja meg az ügyet, tegyen a vizsgálat eredményéről részletes jelentést és gondoskodjék róla, hogy a fegyvereket két hét alatt küldjék vissza a feladónak Olaszországba. Ez a jegyzék nagy felháborodást keltett Ausztriában s rövid idő alatt köztudomásra jutott, hogy az osztrák kormány erélyesen vissza fogja utasítani a követeléseket s egyuttal utal arra is, hogy ő mindig megőrzi semlegességét. Akkor is, mikor a cseh Skoda-gyár vonatszámra szállítja a hadianyagokat és felszerelést osztrák földön át Szerbiába. Az osztrák kormány ez állásfoglalásának meg is lett az eredménye: mind a francia, mind az angol követ kijelentették, hogy nem volt szándékuk megsérteni Ausztria állami önállóságát, elismerik, hogy Ausztria megőrizte semlegességét és elállanak a határidőtől. Így Ausztria a fegyvereket kijavítás után visszaküldi a feladónak

és ezzel az ügy befejezést s nem okoz nemzetközi bődalmakat — ötvenezer rozsdás puskát!

Ottó királyfi Párisban. Ausztriai királyfi taunlmányai felkutatására Párisba érkezett. A költözésének igazán nincsen politikai célja, de — mert királyi született a hír, hogy nagy királyfi, Sixtus páрмаi herceg felkutatását akarja igénybe venni Ausztria javára hirtelen ügyben. Ez az ügy azonban hirtelen már elintéződött.

Belpolitikai hírek

Véglegesen megegyezett Románia külföldi hitelezőivel. Párisban folyó pénzügyi tárgyalások végre eredményre vezettek. Románia kiküldöttei a hitelezők aláírták a szerződés végrehajtására vonatkozó egyezményt. Az egyezmény szerinti hitelezők hozzájárultak ahhoz, hogy a törlesztéseket 27 hónapra felfüggeszék és ez az időszak szükség esetén még 12 hónappal meghosszabbítható. Amikor a kamatokat illeti, Románia 5 százalékos kamatleszállítást kért. A hitelezők ehhez hozzájárultak, egyelőre 5 hónapi időtartamra. Szeptemberben közös tanácskozásán újból megvizsgálják Románia pénzügyi helyzetét és az új költségvetés addigi tényleges és való eredményeit, azután döntenek a kamatcsökkentés mértékéről. A törlesztések felfüggesztése évi 2 milliárd 250 millió költségvetés megtakarítást jelent, míg a kamatok csökkentésével egy évenként legalább 3 milliárd 600 millió lej lesz a megtakarított összeg.

Madgearu pénzügyminis-

reméli, hogy az 1933—34. évi költségvetést most már egyensúlyba tudja hozni. A kormány az egyezményt nagy eredménynek tartja.

Báró Jósika János, magyarpárti képviselő megvédte az adófizető polgárok érdekeit. A parlament pénzügyi bizottságában báró Jósika János, magyarpárti képviselő a parlamentben és a parlament pénzügyi bizottságában több ízben sikra szállt az adófizető polgárok védelmére. Jósika János legutóbb a szilágymegyei adósérelmek ügyében a következő kérdést intézte a pénzügyminiszterhez.

— Van-e tudomása a pénzügyminiszter urnak arról, hogy Szilágymegyében az adókvető bizottságok állítólag miniszteri rendelet alapján a mezőgazdasági ingatlanoknál a multtal szemben az adóalapot felemelték. Különösen a gyengébb minőségű alsóbb osztályoknál sokkal nagyobb jövedelmet állapítottak meg, mint 1928-ban. Nem vették tekintetbe azon körülményt, hogy nálunk a legtöbb helyen három nyomású gazdálkodás divik, és ennek következtében a földek minden 3. évben a legeltetésen kívül semmi hozamot sem adnak. Nem is kell mondanom, hogy milyen helytelen az adóalapnak ez a felemelése éppen most, midőn köztudomású, hogy a mezőgazdasági ingatlanok jövedelme 60—80%-kal csökkent.

Mivel semmiféle képpen nem felelhet meg a pénzügyminiszter ur céljainak, hogy az adókvetőbizottságok hamis és nem létező jövedelmeket állapítsanak meg, kérdem a miniszter urat, hogy mit hajlandó tenni a célból, hogy ezen igazságtalanság megszűnjék és a mezőgazdákat tényleges jövedelmeik

után róják meg adóval?

A pénzügyminiszter Jósika János felszólalása alapján felül fogja vizsgáltatni a szilágymegyei adókvetések.

Közöltük lapunkban, hogy a kitermelés alatt nem álló erdők után is adót akart a kormány fizettetni. Az adótörvény ezen paragrafusa az összes erdőbirtokosokra óriási és igazságtalan terhet rótt volna, mivel köztudomású, hogy a fiatalok erdőterületek nem hogy jövedelmet hoznának, hanem ezek felujtása és pásztorlásával tetemes költségek járnak. Ha ezen paragrafus benne marad a törvényben, erdőbirtokosaink költséget jelentő és nem jövedelmező adótárgyért nagy adót kellett volna hogy fizessenek.

A törvényszakaszk beiktatása ellen, kifejtve annak az erdőbirtokosságra kiható sérelmeit, felszólalt báró Jósika János, mire a parlamenti pénzügyi bizottság ezt a törvényből törölte és a kitermelés alá eső erdők adójánál az állami adót 10 százalékról 8 százalékra szállította le.

A liberális párt vezére megint kihallgatáson volt a királynál. Duca, a liberális párt vezére újabb kihallgatáson jelent meg a király előtt. Duca nem nyilatkozott kihallgatásának eredményéről, de több ujságíró előtt kijelentette, hogy az eredményel nagyon meg van elégedve. Duca szavai alapján megint kormányválságot várnak Bukarestben.

VELOSA

Nyelvnevelés ürügye alatt nem lehet állásaikból kidobni a vasutasokat! A szenátusban dr. Gyárfás Elemér szenátor a magyar vasutasokra nézve jelentős eredményt ért el. Hosszadalmas vita után a szenátus elfogadta Gyárfás Elemér, magyarpárti szenátor javaslatát, amely úgy szól, hogy a román nyelv nemtudása miatt elbocsájtott vasutasokat csak nyugdíjigényük teljes tiszteletbenartása mellett lehet elbocsájtani. A nagyjelentőségű eredmény következtében a jövőben nem lehet a román nyelv nemtudásának ürügye alatt a magyar vasutasokat állásaikból egyik napról a másikra nyugdíjuk megvonásával kidobni.

Vetőmagvak

legmegbízhatóbb minőségben
a 33 éve fennálló

MEZŐGAZDÁK

Részv.-Társ. szerethetők be

ARAD

Konyhakerti és virágmagvak,
heremagvak,
takarmányrépamagvak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Cím: Mezőgazdák Részv.-Társaság
ARAD

Írték

Vigyázat! Az utóbbi időben fölbérelt vagy meggabalyodott elméjű emberek sok mételyező iratot juttattak a falusi magyar nép kezébe. Egyes vidékeket valósággal elárasztottak a magyarság vezetőit piszkoló, szennyes hangu és gonosz célzatu újságokkal meg röpiratokkal. Most, hogy a zavargások miatt itt is, ott is házkutatásokat rendez a hatóság, sok magyar ember fejére szereznek bajt a bolsevista-ságra csábító iratok. Figyelmezteljük falusi magyar testvéreinket, hogy ezeket az iratokat semmisítsék meg, jövőre pedig el se fogadják, mert csak baj származik belőlük. Minket magyarokat kétszeresen sujtanak, ha okot adunk rá, tehát óvakodjunk a lélekkusárok fertőzésétől.

Hogyan törlik a behajthatatlan adókat? Az új adótörvény új szabályokat rendel el a behajthatatlan adók törlésére vonatkozólag. Az egyenes adóknál, ha megállapítást nyer, hogy az adófizető adóját fizetni nem képes, vagyis a lélfentartás eszközeivel nem rendelkezik és dolgozni sem tud, továbbá, ha megállapítják az adóbehajtó tisztviselők, hogy az adózó el-tűnt, vagy meghalt anélkül, hogy valamelyes vagyont hagyott volna hátra, az adófőnök, vagy az adófelhajtó tisztviselő erről két példányban jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet az illetékes községi hatóság, illetőleg a rendőrség főnöke aláír. A jegyzőkönyv alapján a kerületi adófőnök jelentést készít és azt a pénzügyigazgatásnak megküldi. A pénzügyigazgatóság, ha megállapítja, hogy a jegyzőkönyvben szereplő adatok megfelelnek a valóságnak, elrendeli az adó törlését. Ha a

törlés engedélyezésétől számított három év alatt az adózó ismét fizetőképessé lesz, akkor a már törölt adók behajtására az adóhivataloknak joguk van.

Idén nem vezetik be a nyári időszámítást. A minisztertanács egyik ülésén foglalkozott a nyári időszámítás bevezetésének kérdésével. A minisztertanács úgy határozott, hogy az idén az órákat nem fogják Romániában egy órával előre igazítani, tehát nem lesz nyári időszámítás.

A kultúra nevében. Szolyva, felsőmagyarországi községben új padlót készítettek az állami iskola tantermében. A cseh igazgató a magyar iskolás gyermekeknek megparancsolta, hogy csak mezitláb szabad a tanterembe lépniök. Szerencsétlen gyermekek a hideg folyosón le kell, hogy vessék cipőiket csak azután léphetnek a tanterembe. Az embertelen intézkedés következtében sok gyermek megbetegedett.

Éjszaka temették el a bukaresti véres események halottait. A bukaresti tüntetés halottait éjszaka, fáklyafény mellett temették el. Az éjszakai temetés hatósági intézkedésre történt, mert a hatóságok attól tartottak, hogy a munkások a temetés alkalmával újabb tüntetést fognak rendezni.

Elsülyedt egy spanyol hajó. Az egyik spanyol kikötőben a Castilia nevű spanyol hajó zátonyra futott és elsülyedt. A hajó utasait tíz matróz kivételével megmentették.

Veszedelemes futárt fogtak el. Az állambiztonsági hivatal detektívjei elfogták az orosz szovjet egy futárját. A futár többszázezer lejt hozott magával a sztrájkoló műhelymunkások támogatására. Arra is megbízása volt, hogy Romániában a rendellenes ellen izgassa a munkásokat.

Juhokat ragadtak el a farkasok Györgyfalván. Kolozsvár környékén a farkasok sok károkozhatnak a gazdáknak. Legutóbb Györgyfalván Lukács János gazdától a farkasok három juhot ragadtak el.

Törlik a szegénysorsu szülőiskolabírságát. Csikmegyei iskolákra a gazdáknak, akiknek gyermekei nem jártak rendszeres iskolába 500—1500 lejes pénzbüntetéseket róttak ki. Ez a bírságolás óriási elkeseredést váltott ki a szegénysorsu munkások körében, mert a mai viszonyok között ezt az összeget nem tudják megfizetni. A szülőközbenjárására a tanfelügyelőség felterjesztést tett a vezérfelügyelőséghez, hogy törölje a büntetéspénzeket. A felterjesztés eredménnyel járt, és a vezérfelügyelőség elrendelte, hogy azoknak a szülőknek bírság ne legyen, akik szegénységüket igazolhatják, törölni kell.

Nem kapnak fizetést a csikmegyei utkaparók. A csikmegyei utkaparók november óta nem kaptak fizetést. Érthető, hogy ilyen viszonyok között nem tudják szolgálatukat teljesíteni. Egyébként is itagy rendeltetés uralkodik a csikmegyei utkarbantartása körül. Ezért az utak csaknem járhatatlanok Csikban.

Fényképsorozat Apponyi tiszteletéről. Apponyi Albert gróf halálának a nemzet nagy halottjáról a nagy temetéséről a ragyogó Világképpek egész tömegét közli a Világképpek új száma, amely világvilág tartalommal jelent meg. Pompa rézkarcszerű képeket, világvilág minden eseményéről, képeket, riportokat, beszámolókat, valamint folytatásos regényeket érdekes rejtvényrovatot tartalmaz még a népszerű képek. Világképpek új száma 20 lejt.

Ideális, biztos, olcsó Kellemes használatú az Artin-dragée.

Szerencsétlenség az oltár előtt.
 Mikronán, felvidéki község-
 n egy esküvő alkalmával bor-
 mas szerencsétlenség történt.
 esketési szertartás alatt az
 gyertyától meggyulladt a
 nyasszony fátyla s a szeren-
 csetlen leány oly súlyosan ösz-
 éggett, hogy néhány perccel
 söbb az oltár előtt meghalt.
 Óriási robbanás történt a
 ghai gumigyárban. A Kiná-
 levő Sanghai városában
 ási robbanás történt. A gumi-
 árban nagyobb mennyiségű
 gyszer robbant fel, úgy hogy
 gyár épülete összeomlott. A
 rencsétlenség alkalmával 160
 ankás halt meg.
 Másodszor is a dévai csángók
 ára döntöttek. A dévai csángó
 epeseknek a harói román
 zdák elleni pere egész Er-
 lyben ismeretes. Még 1927-
 n történt, hogy a dévai csán-
 gókat a harói román gazdák
 Földvár" nevű legelőjük
 rtoklásában megzavarták. A
 román gazdák kapákkal és
 yéb szerszámokkal támadtak
 csángókra. Az egyik gazdát
 kergették a Marosba, aki ott
 te halálát. Ezt a 76 holdnyi
 det, amit a haróiak vitássá-
 ttek, már Molnár Péter öt-
 ermekes csángógazda vére is
 tőzte. A vizsgálatok után a
 madóknak semmi bajuk nem
 t, az ügy elaludt. A csángók
 onban igazuk tudatában bir-
 khaborítási pert indítottak a
 róiak ellen s ezt a pert külön-
 ző fórumok letárgyalták már.
 dévai törvényszék most má-
 dszor ítél az ügyben. A som-
 ás visszahelyezésnek helyt
 ott s ezenkívül megítélte az
 maradt hasznot s a költségeit,
 amennyiben a harói román
 zdákat 1927. évtől kezdődőleg
 20 ezer lej haszon megfizet-
 sére s a költségek fedezésére
 elezte.

Nagy tüzeset volt Székelyhi-
 don. Székelyhidon óriási tűz-
 vész pusztított. A községben
 levő háromemeletes Stern-féle
 malom kigyulladt és teljesen le-
 éggett. A tűz egy nap és egy éj-
 szaka tartott.

Veszélyes intimitások. A szín-
 házi intimitásokról rendkívül ér-
 dekes cikkben számol be a *Déli-
 báb* új száma, amely változatos
 és gazdag tartalommal jelent
 meg. Pontos budapesti és kül-
 földi rádióműsorok, filmripor-
 tok, egyfelvonásos szindarab,
 folytatásos regény, novella, ke-
 resztretjvény, 120 kép és sok
 pletyka van a népszerű képes-
 lapban. A 84 oldalas *Déliabáb* egy
 száma 10 lej.

Pályázati hirdetés. A Romá-
 niai Magyar Dalosszövetség
 1933. június 18-tól július 16-ig,
 négyhetes karnagy- és kántor-
 továbbképző tanfolyamot ren-
 dez. Tantárgyak: zeneelmélet,
 összhangzattan, hangszerelés-
 tan, formatan, zenetörténet, ze-
 neesztétika, énekkari gyakorlat,
 művészi ének, liturgia, egyházi
 ének és orgona. A tanfolyamon
 részt vehetnek a dalárdák kar-
 nagyai, az egyházak kántorai,
 továbbá lelkészek, theologusok,
 tanítójelöltek, zenekari karnes-
 terek. Résztvételi díj fejenként
 200.— (Kettőszáz) lej. A szállás
 és ellátás költségeit minden
 hallgató önmaga fedezi. A Da-
 losszövetség vezetősége azonban
 gondoskodik arról, hogy a szál-
 lás és étkezés díja minimális
 legyen. Előreláthatóan már
 most jelezhetjük, hogy a szál-
 lás az egész időnyre 120 lej, a
 napi háromszori étkezés pedig
 30 lejbe kerül. A karnagyok és

kántorok hassanak oda, hogy a
 dalárda, illetve az egyház fedez-
 ze a tanfolyam költségét. A tan-
 folyam szabad óráiban a Ko-
 lozsvárt található gyűjteménye-
 ket, muzeumokat és gyárakat
 fogjuk bemutatni. Felkérjük
 mindazokat, kik e tanfolyamon
 részt akarnak venni, hogy ez-
 iránti szándékukat f. évi ápri-
 lis hó 15-ig jelentsék be a kö-
 vetkező címre: Romániai Ma-
 gyar Dalosszövetség, Cluj-Ko-
 lozsvár, Ref. Collegium. Dr. In-
 czedý-Joksmán Ödön, elnök.
 Tárca Bertalan, főtitkár.

Pályázat székelyföldi adatok
 gyűjtésére. A „Székelység“ című
 folyóirat a következő pályázato-
 kat tűzte ki.

I. Adatok a székelyföldi tiszeli-
 megismeréséhez. Pályadíj 1000 lej.
 II. A székelyház alaprajza az ud-
 varral együtt. Kisebbitett mér-
 tékkel megadott vázlatokra van
 szükség. Nem a rajz művészi ki-
 vitele a fontos, hanem az arányok
 s elnevezések pontos megadása.
 Pályadíj 2000 lej. A pályadíjkon
 kívül több jutalom kerülhet ki-
 osztásra. A pályázat határideje
 1933. május 1.

Érdeklődők forduljanak a
 „Székelység“ szerkesztőségéhez
 Székelyudvarhelyen Bányay Já-
 nos tanár címén.

Tömegbetegségek. Rheuma,
 csusz és isiasz (ülőidegzása) a
 legelterjedtebb betegségek közé
 tartoznak. A hivatalos statisztika-
 kák szerint különösen rheumá-
 ban szenvednek nagyon sokan.
 Nevezett betegségek leküzdésénél
 kitűnően beváltak a *Togal*-tabletták.
 Több mint 6000 orvos rendki-
 vül elismerően és dicsérően nyi-
 latkozott a *Togal* hatásáról.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Amilyen a tojás, olyan lesz a tyúk!

A tyúkkal az emberek általában háromféle képpen foglalkoznak: vagy minden cél és szakszerűség nélkül „csak tartják“, vagy tenyésztik, azzal a céllal, hogy kiállításokon díjat nyerjenek, vagy tenyésztik azzal a céllal, hogy minél több hasznot hozzanak tojásban, húsban. A tyúktartó kezén a kiváló tulajdonságú állatok is haszontalanokká válnak. Aki alapanyagját ilyentől szerzi be, előre megbukott. — A kiállításra tenyésztő szemében a termelő tulajdonságok másodrangúak, mert ő tökéletes külsőre törekszik. Haszon tenyésztési célra, még az ilyen tenyésztő anyaga sem elég megbízható. Alljon itt példaként az alábbi eset. Egy városi ismerősöm írja: „1929-ben 10 drb. jércéből és egy kakasból álló törzset vettem az itteni kiállításon első díjat nyert tenyésztő tenyészetéből. Könyved utasításai szerint házaeszkát építettem a számukra s előírás szerint takarmányoztam. S reményeim nem váltotta be. Az évi tojáseredmény 10 tyúk után alig haladta meg az ezer darabot. Szerencsére egész éven át csapófészkem őket, tojásjegyzéket vezettem s 1931-ben csak a 4 legjobban tojótól keltettem. Az eredmény 1932-ben 155 tojás fejenkénti, illetve tyúkonkénti átlagot értem el.“

Az úgynevezett haszontenyésztő arra igyekszik hogy állatainak termelő jó tulajdonságait megtartsa s lehetőség szerint fokozza. Aki haszon tenyésztésre akar berendezkedni, ilyen tenyésztőtől szerezzék be alapanyagát. Az ilyen tenyésztő tojás ellenőrzést gyakorol, csapófészket, lábgyűrűt használ, tojásjegyzéket vezet; ismeri állatai származását, azokról törzskönyve van; csak legjobb állataitól keltet és ad el tenyészanyagot; állatait teljes takarmá-

nyozásban részesíti és egészséges ólakat nyel el; vérfrissítésre elsőrendű származékokat vásárol. Hogy mit tesz a meghatározható forrásból beszerzett tenyészanyag közelfekvő példa a kadácsi baromfitenyésztőszövetkezet („Avicultura“) esete. A szövetkezet 1932 aug. közepén 22 drb., hirszeves földi haszontelepről származó, Vörös csirkét szerzett be. A csirkéket úgy tartották, hogy csak 1932. januárjában keltessék meg tojni s így a tagoknak minél biztos tojásokat adhassanak ki keltetésre. A 10 jércére január 1-től december 31-ig termelt 10 drb. tojást, ami tyúkonként évi 164 drb. tojásnak felel meg. Mindössze kettő volt az állományban, amely, mivel többször kötött, tudott 150 körüli eredményt elérni. Ha a kettőt kivesszük az állományból az évi tojás 174-re emelkedik. Ezek a kiváló termelő képességű állatok képezik a szövetkezet tojásállományát s ezeknek, 200-as termelő tyúktól származó kakasok által megtermékenyített tojásait hozza forgalomba, mint megbízható tenyésztojásokat a szövetkezet.

A beállított állatok jó tulajdonságait meg kell tartani, sőt fokozni. Az állatokat szakszerűen kell tovább tenyészteni, állandó szigorú kiválasztást kell gyakorolni, csak a legjobbaktól kell szaporítani, vértisztaságról kell gondoskodni, gazdaságosan és szakszerűen takarmányozni és egészséges ólakat kell tartani. Az idevonatkozó szakismereteket meg kell szerezni.

Aki ezeket szem előtt tartja, az nem lódik a fajtyúkokban. A gyenge alapokra nem épít, hanem a jóra épít, a tiszta, a szép, a jó épület azonban összedül.

Lőrinczi László

Minden magyar ember tegyeze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

tehát magyar köteleesség biztosítását ide adja
Korábbiakhoz képest a legújabbakhoz képest

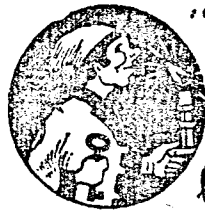
Gyümölcstermelési tanfolyam Ákosfalván. A marostordamegyei Földműves Szövetség Ákosfalván gyümölcstermelési tanfolyamot rendezett. A tanfolyamon a környék gazdái közül nagyon sokan vettek részt.

Helyes intézkedés. A magyar földművelésügyi miniszter a rádió útján szöveget intézett a gazdákhöz, hogy ebben az évben a gépi munkát lehetőleg ne alkalmazzák. Minden olyan gazdasági munkánál, amelyet kézimunka erővel el lehet végezni, alkalmazzanak munkásokat. A földművelésügyi miniszter ilyen módon akar segíteni a mezőgazdaságban jelentkező nagy munkanélküliségen.

Miként jön segítségére az Erdélyi Gazdasági Egyesület Gyümölcészeti Szakosztálya a gyümölcsös tulajdonosoknak? 20.— lej válaszbélyeg ellenében közli, hogy milyen facséméték ültetése ajánlható, honnan szerezhető be megbízható, ellenőrzött, kedvezményes áru oltványok, milyen fajtákból várható vidékenként a legjobb eredmény, miként ápolandók egész éven át a gyümölcsfák? Milyen módon lehet legeredményesebben védekezni a gyümölcsfák kártévői ellen, hogyan lehet szervezkedés útján a termelést, védekezést és értékesítést megkönnyíteni. Az E. G. E. Gyümölcészeti Szakosztályának tagjai lehetnek az E. G. E. tagjai évi 200 lej tagdíj fizetése ellenében, mely az Erdélyi Gazdasági Együlethez küldendő be, Kolozsvár, Attila u. 10. szám alá.

Nagyértékű tenyészállatok lesznek a budapesti mezőgazdasági kiállításon. A díjazással és vásárral egybekötött budapesti országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjában az összes nagyértékű gazdasági fajták szép szám-

mal lesznek képviselve. A szarvasmarhák csoportjában a tejelés, hustermelés és igazthatóság szempontjából egyformán kiváló, hatalmas testű telivér és félvér szimmentáli és a magyar pirostarka fajták, nemkülönben a kiállítás plakátjairól jól ismert magyar parlagi marhák és a kis testűkhöz viszonyítva aránylag nagyszerűen tejelő borzderes marhák több száz kiváló példánnyal lesznek képviselve. A sertések csoportjában a zsirtermelő magyar mangalicákból 400-nál több, az angol hussertésfajtákból (yorkshire stb.) nem kevesebb mint 200 értékes tenyészállatot fognak kiállítani a magyar gazdák. Érdekessége lesz ennek a csoportnak az ugynevezett Pfeiffer-sertések, amely kitűnően hizó, edzett fajta állatai az 1873. évi bécsi világkiállítás óta nem szerepeltek kiállításon. A juhok csoportjában a különböző finom gyapjuju merinó fajták mind képviselve lesznek. A lókiállítás csoportjában az állami ménesek még csak keretbejelentéseket tettek, ezek, valamint a magántenyészetének bejelentései együtt megközelítik a rekordévek nagy számait. Fajta szerint a nemesformájú, pompás mozgású angol félvérek, arab telivérek, lipizzaiak, Noniusok és Gidrának fognak részben fogatok előtt és nyereg alatt is előlovagolva szerepelni. A kutya-kiállításra, vadász- és rendőrkutyabemutatóra is igen nagyszámban érkeznek a bejelentések.

Jóízű-biztos-enyhe
KOPROL
hashajtó-csokoládé

Udvarhelyi

Hogyan lehet külföldről árut behozni? Több előfizetők érdeklődő levelére a következőket közöljük: A kereskedelmi és ipari minisztérium 1933. február 15-én kelt 127.799. számú rendelete értelmében a kontingentált áruk behozatala iránti kérvények a f. évi március 1—junius 30. közötti szükségletekre vonatkozólag 1933 február 16-tól kezdődőleg közvetlenül a kereskedelmi és ipari minisztériumhoz nyújtandók be. (Ministerul Comertului si Industriei.) A kérvények kizárólag a kereskedelmi és iparkamaráknál kapható hivatalos úrlapokon állíthatók ki. Más alakban benyújtott kérvényeket nem vesznek figyelembe. Egyidejűleg az 1933 február hó 28-án lejáró importengedély hatályát a fenti rendelet 1933. március 31-ig meghosszabbította.

Székelyudvarhelyt a marosvásárhelyi munkakamarához csatolták. Szabó Béni, magyarpartii képviselő közbenjárásának meg volt az eredménye. A kormány elállott attól a tervtől, hogy Udvarhely megyét a bacăui munkakamarához csatolja. Szabó Béni közbenjárására Udvarhely megyét a marosvásárhelyi munkakamarához fogják csatolni. Remélhetőleg a többi székely vidékek iparosainak kéréseit is kedvezően fogják elintézni.

Művelődési mozgalmak.

KATHOLIKUS ÜNNEPELY NAGYKÁROLYBAN. A nemrég megalakult nagykárolyi r. kath. egyházi énekhar jól sikerült műsoros estét rendezett, amelyet a „Nyugszik minden csendesen” karének nyitott meg. Az alkalmi beszédet Dr. Schweighoffer János mondotta. — Majd a dalárdisták-ból alakult műkedvelő társaság nagy sikerrel adta elő *Bálint Vilmos*: „*A dúsgazdag*” c. négy képből álló bibliai drámáját. A megrázó és felemelő szép előadásért egy a szereplőket, mint a rendezőséget nagy elismerésben részesítette a hálás közönség.

KULTURMOZGALOM CSIKFALVÁN. Csikfalván az unitárius ifjuság a lelkész és tanító vezetése mellett jól sikerült műkedvelői előadást rendezett, melyen színre került a *Piros bnygyellár* c. népszínmű. Az egyes szerepek alakításában nagy rátermettségről tettek bizonyosságot ifj. Nagy Lajos, Nagy Zsuzsika, Mihály Dénes, Fazakas Gyula, Ambrus Gizella, Nagy Ida, Nagy András, Szabó Lajos, Török Ilona, Szabó Ferenc, Szabó József, Nagy Margit, id. Nagy Lajos, Ince Pál, Török András, Török János, Nagy K. József, Mihály Ferenc és Ince Albert. Az előadást reggelig tartó hangulatos táncmulatság követte. A tiszta jövedelem a helybeli unitárius elemi iskola támogatására fordított.

A NAGYENYEDI SZÖVETKEZETEK A SZEGÉNYEKÉRT. Jól sikerült teadélután rendeztek karöltve a nagyenyedi szövetségek: „*Hangya*” fogyasztási-, Hitel-, Temetkezési- és a Bethlen-Kollégium Tanszövetkezet az Iparos Önképzőkör nagytermében. A teadélután megnyitóját Dr. Harmath János, a „Hangya” Központ vezérigazgatója tartotta, aki rámutatott arra a feladatra ami a szövetségekre vár a társadalmi jótékonyág terén, hangsúlyozta a nők és a szövetségek szükségzerű összefogását, amiből egy boldogabb jövő fog kisarjadni. Erdélyi Gyula tanítóképzési tanár és Rácz Irénke által előadott költemények a hallgatóság soraiban mély

hatást és általános elismerést váltottak ki. *Fekete György* „Szövetkezés” szerkesztőjének a „Szövetkezetek multja és jövője” című előadását a termet zsufofolásig betöltő közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig. Rámutatott arra az előadó, hogy buzával mozdonyokat fűtő, a gyapottermést elégető, a kávé tengerbe öntő beteg kapitalista gazdasági rendszer és a templomokat pusztító gépsorba sülyeszítő kegyetlen szovjet uralom között a szövetségek gazdálkodás a jövő, amely nem rombol, nem pusztít, hanem épít.

A közönség tapssal jutalmazta a bemutatott, szövetségek gondolatokat kifejező élőképeket. Az első: „*Összetartásban az erő*” a földmives, iparos és hivatalnok összefogását jelképezte a szövetségek szervezete keretében, erre a kézfogásra sokatváraólag tekintett fel a gyermekei jövőjéért aggódó édesanya. A második élőkép: „*A szövetségek eszme diadala*” azt ábrázolta, amint az iparos, földmives és hivatalnok a földgömböt magasan tartják, jelképezve azt a hatalmas erőt, amit ez a három társadalmi osztály a szövetségekben tömörülve képvisel. A kezében könyvtartó és a másikkal a földgömbre mutató „*Muzsa*” a szövetségek kulturális hivatását ábrázolta az emberiség előhaladásában. Az arató csoport előtérben a kéveköttövel a szövetségek tömörítő erejét jelképezte.

LELKÉSZ BEIKTATÁS DÉVÁN. Szükséges ünnepség keretében iktatta be új lelkészét a dévai református egyház. Az új lelkész Nagy József okl. vallás-tanár, kinek eddigi munkássága nemcsak egyházi, hanem a magyar közélet terén is minden te-

kintetben áldást hozó volt. A beiktató ünnepségen résztvett dr. *Tavaszy Sándor* kolozsvári theológus tanár is.

ZAJZONI RAB ISTVÁN EMLÉKÜNNEP BUKARESTBEN. Az Erdélyi Magyar Evangélikus Gyámintézet a bukaresti magyarsággal karöltve Bukarestben emlékünnepet rendezett *Zajzoni Rab* István csángó költő születésének századik évfordulója alkalmából. Az ünnepség védnökségére a magyarság reprezentánsait kérték fel. A magyar kultúrának ez a szép ünnepe minden tekintetben a legfényesebb siker jegyében zajlott le és maradandó emlékeket írt bele a regáti magyarság lelkébe is.

SZOCIALIS MUNKÁT FEJTI KI A RÓMAI KATHOLIKUS EGYHÁZ A ZSILVÖLGYÉBEN. *Petrilla-Deákánya* zsilvölgyi bányatelepen a szegény gyermekek felruházására a kath. Oltáregylet a Munkáskaszinó helyiségeiben hangulatos és kedves teaestélyt rendezett. Az estélyen közreműködtek a szépen fejlődő plebánia jelentős kulturszervei: a férfikar, az ifjusági vegyeskar és a vonózenekar. Valamennyit ifj. *Kicsid Géza* jelenlegi plebános alapította és vezeti nagy odaadással és ügybuzgósággal. Szébbnél-szebb karénekek és zenedarabok szórazottatták a közönséget késő éjfélig. Megjelent az estélyen *Härter A.* bányainspektor és *Carausu Emil* főmérnök is. Mindenki élvezettel hallgatta a kéréses kezű szegény bányászok tökéletes, szép énekét és zenéjét. Az ifjuság is sok elismerést aratott. Az éjjeli bányamunka miatt sokan nem jöhettek el az estélyre, mégis 2358 Leu folyt be a nemes célra. Ezuttal is szegények adtak a szegényeknek.

**Szőlőoltványokat
Gyümölcsfákat
és egyéb faiskolai cikkeket szállít
a legjobb minőségben az**

Ambrosi-Fischer & Co Rt.
AIUD-NAGYENYED

K é r j e n e k á r j e g y z é k e t

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Arany János iskolájában.

A magyar ember.

Arany János érett férfi korában, elhatározott öntudatossággal állapította meg költészetéről, munkásságáról, hogy költészetében, írói munkásságában sohasem is akart más lenni, mint elhatározóan és kizárólagosan magyar. 1877-ben „Kozmopolita költészet” című költeményében ezt vallja és ezt írja magáról:

„Nem szégyellem, nem is bánom
Hogyha irnom kelle már,
Magyaros lett irományom,
S hazám földjén tul se jár.
Hogy nem két világ csodája,
Lettem csak népemből egy,
Övé ha van lantom bája,
Övé rajta minden jegy...
Légy ha birsz te világköltő,
Rázd fel a rest nyugatot,
Nekem áldott az a bölcső,
Mely magyarrá ringatott.”

Arany költészetében, annak minden sorában valóban nagyszerű mintát találunk arról, hogy miben áll az igazi magyarság, mi jellemzi a tiszta magyar nemzeti érzést?

Arany János magyarságát elsősorban józan, elfogulatlan tisztánlátás jellemzi. Arany világosan látja és megkapó művészettel tudja lelkünk elé állítani népünk kiemelkedő erényeit, a századok homályán átragyogó nagyszerű magyar jellemek tündöklő példaadását, de erényeink látása sohasem teszi elfogulttá, ellenkezőleg éppen olyan világossággal, de a népet szerető lélek gyötrő aggodalmával látja bűneinket, fogyatkozásainkat, szörnyű tévedéseinket is és lelkét állandó aggodalom tölti be a miatt, hogy vajjon elhatalmasodó bűneink nem sodornak-e végzetesen a pusztulás, a halál örvényei felé? Ezért ostromozza szent haraggal népünk hibáit, ezért izzik át minden során az erős meggyőződés, hogy *kicsiny-népe csak egy maradhat fenn, ha lelki értékeit, erkölcsi tisztaságát teszi fennmaradásának fundamentumává.* Minden intelmét, feddését a népe iránt való komoly szeretetnek e szent felelősségérzése adja ajkára. Lehetetlen mély

meghatottság nélkül olvasni a vallomást, amellyel egyik versében megmutatja szívének népének:

„Dicső nemes faj, mely vérezett Idánál,
(Ott volt a végsapás Világoson).

Halálra mennék érted, ha kívánnád.

Engem esz a lúg, ha fejed mosom.

Rothadjon a nyelv, mely téged profanál,

Édes enyim, szentem, magasztosom.

Azért kívánnám, hogy még elne haljak,

Hogy rólad méltán zönghessen ez ajak.”

Azonban Arany János magyarsága bár józan, komoly, tisztalátásu magyarság, de egyszersmind bizakodó, hívő magyarság is. Nemzete legnehezebb helyzetében e hitének ad kifejezést „Egressy Gáborhoz” intézett költeményében 1850-ben, amikor esüggedés és kétségbeesés felett győzedelmeskedő hittel hirdeti:

„Félre kis hitüek, félre

Nem vezett el,

Élni fog nyelvében,

Élni művészettel,

Még soká e nemzet.

Föl merész versenyre, kinek az istenség,

Nyujtá dallamos ajk, honi hárfá kiencsét.

Zengjen, aki zenghet.”

A magyar kulturális szolgálat kötelező hűségét és felelősségét soha senki Arany Jánosnál bölcsőbb öntudatossággal nem hangsúlyozta. Ma igazán nagy szükségünk van arra is, hogy Arany János magyarságának e bölcs intelmét is megértsük és érvényesítsük. A magyar nép legjobbjai, Bethlen Gábor, Széchenyi is mindig ugyanezt az igazságot állították népünk elé és hangsúlyozták, hogy kicsiny népünk számára korlátozott viszonyaink között a fennmaradásnak egyetlen utja van és ez az ut a lelki magyarság ápolása, kulturánk elmélyítése.

Arany János iskolájában, ettől az igazi magyar embertől, azt kell megtanulnunk, hogy fennmaradásunknak igazi erőforrása a komoly, erkölcsi felelősség érzés és a nemzeti szellemű, magasabb célokat szolgálni képes nemzeti műveltség

MULÓMÚLTÓ

ALKONY, A MEZŐN

*Havas mezőn ért be a téli alkonyat.
Szürkületbe fultak a határ-részek.
Kis falvak kéklenek a völgy ölébe, lent,
Mint ősröngyökben a madár fészkek*

*Itt csipős téli-szél sodorja a havat.
Lelkem bánatos, szomorú borongó,
De mint éhes koldusnak az alamizsna:
Oly jól esik a konduló harangszó.*

*A harang szavára vágyak röpitenek,
A lelkem kitisztul, mint a fénylő nyár.
Mert tudom, hogy engem a völgy ölébe, lent,
Egy meleg fészkek békés-csöndje vár!*

Izsák Domokos.

Menasági asszonyok.

„Szegény székely nép, akár merre lép, akár merre jár, az itala könnyű, a kenyere sár”. Nóta ez, de bizony igaz nóta s különösen való a tartama a csikiakra vonatkozólag, ami zivatar jött kelet felől a magyarra, az első sorban Csikot találta. A török és tatár betörések alatt különösen nagy veszélyben voltak mindig. Az ám, mondhatná rá valaki, a többi megyék meg a némettől s más ellenségtől szenvedtek többet, mert ellenségünk mindig sokkal több volt, mint barátunk. De az igazság ismét csak az, hogy a csikiak a nyugatról jövő ellenségtől is kimondhatatlan sokat szenvedtek. Ezt igazolja a történelem.

Dicső Rákóczi Ferenc korában, mikor a szerencse elhagyta a győzelmes kuruc fegyvereket, Csikzék sehogysem akart meghódolni a németnek. Nosza, mentek is a labanc hordák a maroknyi székelysége őriási erővel és erőszakkal behódoltatták több ízben. De mihelyt kivették lábukat a szabadnép gyöngyvirágos, fenyves vidékéről, ismét csak ott lengette a szél Rákóczi Máriás-zászlaját.

Rettentően bosszantotta a pöffeszkedő labanc generálisokat a csiki székelyek ilyen viselkedése s azért Akton és Graven generálisok nagy kegyetlenséggel törtek Csikra, hogy meghűntessék a sorsába beletörődni nem tudó népet.

Égettek, gyilkoltak mindenfelé a falvakban. Aki nem menekülhetett a hegyre, azt lemészárolták.

A védtelen, maroknyi néppel szembe könnyű volt a jól felfegyverzett tulerőnek kegyetlenkedés, de dicsőségére semmi sem vált. A székely összeszorított fogak várták a fordulatot s az embertelen ellenség még az asszonyok sem hódoltak meg.

Az Olt menti községeket egymásután égették fel. Tusnád, Kozmás, Csátószeg pusztult s Csekefálva, Szentgyörgy után Menasági is szenvedett.

Menaság jó messze, fenn fekszik a völgyében. Onnan is harcba voltak a fiatalok. Az asszonyok végezték szokott munkájukat. Fontak kalákába. Ilyenkor jó a kalászás. Együttesen bátrabbak. Így jobban értesülnek a hírekről.

— Meglássátok, nem is jön a német erőd. Az Olt mellett vonulnak Zsögöd felé, — védekezett. Füstös Katalin, ki a menasági fehérek között a legjobb szóvivő volt. Bátor mint akármelyik erős férfi. Ő nem engedte a hegyekbe szaladni az első hirre az asszonyokat.

— Ráérünk még. Miért sietnének? Egy két nyavalyás némettől nem kell úgy megfélemlülni! Akkor is ráérünk, ha már a faluvégéig lesz az ellenség.

Hatott a megnyugtató beszéd. Otthon maradtak s pörgették az orsót.

— Csak a fiam, az érjen baba szerencsésen! — sóhajtott munkaközben egyik anyós.

— Csak az uram, csak a férjem, — aggódott a második, harmadik...

Hirhozó érkezett Szentgyörgyről.

— A gyalázatos, istentelen fajzat kinez a fegyvertelen embereket. Jakab Bálintot kőrába húzták.

— Szörnyőség! Az állatnál is állatiasabbak! Mitévők legyünk? — kérdezték egymástól a menasági asszonyok és elakadt az orsópörgetés.

— Meneküljünk, fussunk! — indította nyozta egy öregasszony.

— Nem, egy lépést se! Ne meneküljünk! Csak azért oátor a bitang, mert nem támaszkodhat senki...

Hallgatagon, tanácstalanul nézték egymást. Füstös Katalin szavai sem rázták fel együtt ülőket...

Uj hir jött:

— Pólyás gyerekeket dobáltak a Fisákba. Fekvő betegek alatt meggyújtották az ágyat! Gyalázat! Ne meneküljünk, keressünk kaszát, villát, fejszét. Támadjuk meg a hitvány fajzatot, ha ide is eljönnek! Embereink ugyanis kevesen vannak. Ha nem segítünk nekik, elpusztulnak mind. Özvegyen nem ér semmit az élet. Gyerünk asszonyok, szerezzünk fegyvert! — lelkesedett Füstös Katalin.

A nap a felhők mögött rejtőzködött. Észrevétlen alkonyodott. Szokatlanul csendes volt a félhomályba burkolt falu. A házak ablakai sötétek maradtak. Nem csillogott ki, mint máskor a méces pislogó világossága.

A lányok, menyecskék, középkorú asszonyok diszbe öltöztek. Hófehér ruhájukat vették fel s kimentek a falu szélére.

Szentgyörgy és Menaság közt csak kis mező terült el. A Fisák mellett bokrok húzódtak, amögött sorakoztak fel.

Füstös Katalin állt elől. Mellette a menyecskék, azok mellett a lányok.

Szívük dobogása hallható volt. Mint özikéké, ha vad közelségét érzik.

Jött a vad. A labancok indultak Szentgyörgyről.

— Még ezt a kis falut is rendbe szedjük! Megtanítjuk! Becsületre szoktatjuk! — így gondolták s kemény lépésekkel közeledtek Menaság felé.

— Szorítsátok a kaszát! A villát a szívökbe a gazoknak! — adta ki a parancsot Füstös Katalin.

A szívek, gyenge nőszívek, jaj, birják-e még! A kasza, a villa, a fejsze remegett, de nem félelemtől. A rendkívüli izgalomtól...

A labanc csapat közvetlen közelükbe állt meg. Intézkedni akartak. A hadnagy parancsait akarta osztani, midőn velőtrázó sikoltással rohant ki a bokrokból a fehér asszonyok hada.

Minő sikoltás volt az! Csak a halál percé-

EGESZSÉGESEK

erejét gyarapítja, munkaképességét fokozza a reggeli és uzsonnájához 2-3 kávéskanál Ovo maltine

OVOMALTINE
AZ ERŐ ÉS EGÉRSÉG

ben törhet elő ilyen és csak veszélyben levő asszonykeblekből.

A vér meghült a meglepett németekben. Babonás félelem fogta meg őket. Alig tudtak fegyverhez kapni, de ha kaptak is, mihaszna.

A sikongatás megisméltódott még vadabul, még ijesztőbben, mikor a derék asszonyok kaszája, villája belereccsent az ellenség husába. Csak sikongtak s szurkálták megvadultan a vértől, veszélytől a menasági asszonyok, lányok a gaz ellenséget.

Hullott a labanc. Vérben vergődve hörögtek. A hadnagyukat Füstös Katalin szurta le. A többi sem menekült meg. Egytől-egytől lemészárolták őket.

Az egri nők férfiak oldalán küzdöttek. Apa, testvér, vőlegény támogatta őket a dieső küzdelemben. A menasági asszonyok egyetlen férfi nélkül, saját erejükből verték meg, semmisítették meg a népet sanyargató ellenséget.

A menasági asszonyok vitézségének hírért talán sokan nem hallották. Elmondtam, hogy az egri diesők nevének említésekor gondoljunk a fisákpárti hős székely nőkre is. A fehér ruhás, fehérlelkű hősökre, kiknek emlékére Ilyés András püspök kápolnát építtetett. Mai napig is itt tartják a menaságiak évi bucsujukat a győzelem emlékére és mai napig is hófehér ruhában ünnepelnek a menasági asszonyok.

Kovács Dénes.

Apróságok Adomék

Nem esik az alma messze a fájától!

Halhatatlan költőnk, Berzsenyi Dániel mondja egyik költeményében:

„Nem szül gyáva nyulat Nubia párduca.“

És a költőnek igaza van. Költői formában ezt az egyszerű, mindennapi igazságot mondja el, hogy az utódok hasonlítanak szüleikhez.

Ép úgy, ahogy az orr és száj alakját, valamint az általános

testalkatot öröklik az utódok, úgy öröklik a jó és rossz testi és lelki tulajdonságokat is.

Csak egy híres példát akarok megemlíteni. Az Északamerikai Egyesült Államok szabadságharcában egy minden tekintetben egészséges angol tiszt is résztvett.

A hadjárat alatt egy korcsmáros hülye lányával szerelmi viszonyt folytatott és ebből a viszonyból egy gyermek született. A hadjárat után a tiszt megnősült. Egy tisztességes, egészséges lányt vett nőül és ebből a házasságából több gyermek származott.

Azóta körülbelül 150 év telt el és az évek folyamán ugy a hülye lánytól, mint a kifogástalan egészségu feleségétől egyenként vagy 500 ivadék származott.

A hülye lánytól való ivadékok több mint nyolcvan százalékban értéktelen, rossz emberek voltak, az egészséges feleségétől származó gyermekek több mint kilencven százalékban tisztességesek, sőt többen közülök állam kormányzói hivatalt is szereztek, ami Amerikában nagy megtiszteltetés.

Ne gondoljuk azonban, hogy ez csak kivételes eset. Minden faluban vannak családok, amelyeknek tagjai betegek, iszákosok, lusták, míg vannak családok, melyeknek tagjai szorgalmasok, tisztességesek, köztiszteltetben állók.

Ezekből a tényekből önként következik, hogy az értéktelen egyének szaporodása nem kívánatos.

Tehát el kell kerülnünk az értéktelen gyermekek nemzését, mert ezek nem hasznot, csak bajt hoznak egy népre.

Mig nálunk is kötelezővé teszi a házasság előtti orvosi vizsgálatot, addig saját lelkiismereti kérdésünkké kell tennünk a házastársak kellő megválasztását. Mert eső után késő a köpenyeg és nincs szomorubb dolog, mintha valakinek a gyermekei gyógyíthatatlan betegek vagy gonosztevők.

Egynéhány betegséget megemlítek, melyek mindig átörök-

lődnék, igaz, hogy néha csak az unokákban törnek ki és amelyek fennállása esetén vétek a házasság: 1. elmebajok, 2. súlyos idegbajok, 3. nyavalyatörés, 4. vérbaj, 5. iszákosság, 6. hajlam a bünözésre, 7. süket-ség és vakság.

Ilyenirányu kérdésekre a Magyar Nép szerkesztősége szívesen válaszol.

Még csak egy pár szóval azt akarom megemlíteni, hogy két dolog van, ami az egészséges családokat megbetegíti és így szaporodásukat károsítja: ez a vérbaj és az iszákosság. Ezekről máskor írok majd.

Igaza van...

Az önkéntesiskolában télen nem fűtöttek tulságosan, de a főhadnagy-parancsnok azt tartotta, hogy a katona legyen edzett s nem engedte, hogy az önkéntesek köpönyegben üljenek a tanteremben.

Egyik reggel a főhadnagy belép az önkéntesiskolába s látja, hogy egyik önkéntes köpönyegben ül. Rászól:

— Önkéntes! Maga fázik?

— Alásan jelentem főhadnagy urnak, nem fázom!

— Hát akkor miért nem veti le a köpönyeget?

— Mert akkor fáznék, főhadnagy ur!

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 le, — orvosi levelekhez 30 lej.

S. B. Semmi értelme sincs annak, hogy egy azon fára *kajszinbarackot* és *szilvát* oltson. Mindkettő esontmagvu gyümölcs tehát szilva alanyra oltható. Azonban néhány év alatt a kajszinbarack minthogy gyorsabban fejlődik, és erőteljesebb koronát fejleszt, mint a szilva, elayomná a szilvát. Az a felfogás, nem állja meg helyét, hogy az ilyen kaj-

szinbarackfát, amelyik *szilvát* közösen egy törzsbe van oltva gutta nem üti meg.

Ifj. Sz. A. 1. Minden erdőtulados, akinek az erdészeti hatóság által jóváhagyott üzemi alapján joga van évenként meghatározott területen levő mennyiséget kitermelni, köteles ezen hatóság által megállapított újra erdősítési költségeket (garanciát) letenni, mely összeg esetben térítettik vissza. Ha birtokos a kivágott területet beültette és ezt igazolja. — 2. A érvényben levő legelő törvény 3-ik szakasza értelmében, amennyiben a közbirtokosságnak legelő és erdőbirtokai vannak, ez utóbbiak a jóváhagyott üzemi alapján kezeltetnek, a legelő törvényben előirt alakiságok betartása mellett. A legelő, illetve erdő költségvetési előirányzatot a végrehajtási utasítás 94. szakaszának k) pontja értelmében a közbirtokossági közgyűlés hagyja jóvá. — 3. A részesedés arányában elosztott famennyiségen kívül, más famennyiség csak az erdészeti hatóságok által megállapított mennyiségben értékesíthető, ez is csak a fenntartási költségek fedezése céljából. Ha a vezetőség engedély nélkül árusítja fát, ezért, úgy a közbirtokossági közgyűlés, mint az erdészeti hatóság felelősségre vonhatja. — 4. A végrehajtási utasítás 119-ik szakasza értelmében a legeltetési díj hátralékok a végrehajtási törvény alapján hajtandók be, tehát a hátralékokról a vezetőség közzösen kimutatást és azt tegye a pénzügyigazgatósághoz behatás végett. — 5. A legelő törvény 33-ik szakaszának utolsó előbekezdése értelmében a birtokosági tanács választása 5 évre szól. Ha ez az idő lejárt, kérni kell a tanácsot, hogy a választási közgyűlést hívja össze. Ha a tanács ezt nem teljesítené, a közgyűlést kell megkérni, hogy irányában intézkedjék. — 6. A közgyűlésen elnöklő bíró és az őt megválasztó bizottság tagjai csak jegyzőjét a kiszállási költség és napidíj illeti és nem tartoznak a felszállási költség. A közgyűlés a bíró jegyző napidíját nem állapíthatja meg, ezt egy miniszter-

nácsi határozat szabályozza. — 7. Amint a 4. pont alatt közzöltük a hátralékok behajtási lehetőségét, teljesen önkényes és így semmis a vezetőségnek azon intézkedése, hogy a hátralékokat a fajárandóságából vonja le. — 8. A 4 tagu tanácsnak nincs joga erdőkihágás miatt pénzbüntetést alkalmazni, ez a jog, úgy a legelőtörvény 53-ik szakasza, mint az erdőtörvény értelmében csakis a járásbírósgot illeti. — 9. A közgyűlésen lehet kérni, sőt követelni is, hogy a megbízhatatlan erdőőr állásából elbocsáttassék. — 10. A községi közbirtokosság felsőbb hatósága a gazdasági felügyelő, a vármegyházán működő gazdasági választmány és a Földművelésügyi miniszterium, ezek bármelyikéhez beadhatók az esetleges panaszok. — 11. A végrehajtási utasítás 94-ik szakaszának b) pontja értelmében a vezetőség fizetését a közgyűlés állapítja meg.

Második kérdésére a következőkben válaszolunk. 1. Nincs törvényes alapja a váltó óvatolásnak. — 2. Nem lehetséges, törvényes alap nélküli. — 3. Ma is fennáll a 14%-os megengedési kamat. — 4. Polgári ügyekben 9, kereskedelmi ügyekben 10%. — 5. Igen. — 6. Csak a 20 holdon alóli mezőgazdáknak. — 7. Adóhivatalnál helyezendő letétbe és a receptis a városi járásbírósgához. — 8. Duplán számít a fizetett összeg és ez a fél összeg deponálható. — 9. Április 26. — 10. A kezesek felszólítást fognak kapni. — 11. Igen. — 12. Igen. — 13. Még nincsenek kibocsájtva. — 14. Az illetékes járásbírósg. — 15. Mindenféle mezőgazdasági terület. — 16. A hír megfelel a valóságnak. — 17. Nem. — 18. Bizonyítható, de nem a kezesekkel, hanem tanukkal. — 19. Nem. — 20. Konverzió alá esik.

Ifj. Sz. I. Ha a kérdéses gyermek nem volt a menházba adva és nem is tartózkodik ottan, úgy nem kötelesek tartásdíjat fizetni utána. Ha a gyermeknek anyja rendezett vagyoni viszonyok között él, a gyermeket az érvényben levő törvények értelmében az anyja köteles eltartani, lévén törvénytelen gyermek.

B. M. Gyergyószentmiklós. Tudomásunk szerint friz-juhokat a botfalusi cukorgyár gazdaságában tenyésztének. Kérjük, forduljon kérésével a botfalusi cukorgyár gazdaságának intézőségéhez és kérjen felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy milyen árban szállítanának önnek friz-juhokat? A cím a következő: Cukorgyár Igazgatósága, Gazdasági Intézőség Bod-Botfalu, jud. Brasov.

özv. P. I.-né. Becses sorai értelmében intézkedtünk, hogy a gyöngyajakteából megkaphassa a kívánt mennyiséget. Ebből vegyen egy kávéskanálnyi mennyiséget, főzze meg úgy, hogy két percig jól főjjen és azután szűrje le és igya meg megucrozva egy fél órával az ebéd előtt. Naponta elég lesz, ha egy csészével iszik belőle. Ezt több héten keresztül tegye. Macskagyökeret nem küldhetünk, mert az most nincs raktáron, de azt minden gyógyszer-tárban megkapja. Hozassa meg a legközelebbi gyógyszer-tárból. Ha gyöngyajakot akar nyáron gyűjteni, arra tájékoztatásul szolgálhat a Magyar Nép Naptára, amelyben két évvel ezelőtt ismertettük ezt a növényt és lerajzoltuk. Más könyvet nem tudunk ajánlani erre. A vadon termő gyógynövények ismertetéséről most csak román nyelven megírt könyv kapható nálunk amelyben a gyógynövények le vannak rajzolva, több ezek közül színes képen van bemutatva. Ha ért románul, hozassa meg a Gyógynövény kísérleti állomásról (Cluj-Kolozsvár, Calea Mănăstur 3), ahol azt 50 Leiért lehet kapni.

M. Z. Ghidigeni. A Magyarországra való visszatérés egy ilyen nagy számu családnak közel anynyi költségbe kerül, ha teherkocsiban, vagy személykocsiban teszi meg az utat, mert a teherkocsiban is minden egyes személy után III-ad osztályu vasuti jegyet kell váltani és azonkívül egy bizonyos súly után szállítási díjat is. Az ágyneműt vámmmentesen viheti ki, míg varrógépe kivitele után elég tekintélyes összegű vámot kell fizetni. A tehén kivitelét nem ajánljuk, mert annak kiviteli váma közel annyit, mint a tehén értéke.

Szerkesztői üzenetek

Közöljük előfizetőinkkel, hogy azoknak, akik hátralékaikat február hó folyamán küldték be, a naptár szétküldését megkezdettük. A naptárt a befizetés sorrendjében küldjük ki, tehát ha valaki beküldte a pénzt, de a naptárt még nem kapta meg, ne türelmetlenkedjék s ne írjon hozzánk panaszos levelet, mert naptárjához rövidesen feltétlenül hozzájut.

Ugyanez áll azokra, akik még nem fizették ki hátralékaikat, de rövid időn belül rendezik. Ezeknek feltétlenül biztosítjuk a naptárt, míg a későbbben fizetőknék nem. Tehát igyekezzenek a hátralékosok a pénz beküldésével, mert a fizetési sorrendet itt is betartjuk, illetőleg a naptárt ennek figyelembevételével küldjük ki.

Rövidesen megkezdjük a hátralékosok felszólítását és pedig mint eddig tettük, kitöltött postautalvánnyal. Akiknek ilyen felszólítást mellékelünk lapjukhoz, azoknak további fizetési haladékot nem adhatunk s ha az utalványon feltüntetett összeget rövid idő alatt nem fizetik ki, a további lapküldést részükre megszüntetjük.

Sz. S. Petenye. P. J. Kiskend. F. J. Alsóbölkény. Sz. A. Temesrékás. P. J. Gyergyószentmiklós. Gy. A. Alsócsernáton. B. S. Aranyosrákos. Gy. S. Verespatak.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, halánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. F. Küsmöd. Levelére vonatkozólag annyit írhatunk, hogy a nevezett pénzügyminiszteri rendelet valóban megjelent. A kisiparosoknak azonban lefoglalt szerszámaikat vissza kell, hogy adják az adóhivatalok. Arról mi nem tehetünk, ha a pénzügyminiszteri rendeletet nem hajtják mindenütt végre. Egyébként kár volt azért levelében gorombás-

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatványszámot.

kodnia, amiért ezt a hírünket nem hitte el. Aki levélírással szánja magát, annak tisztában kell lennie azzal, hogy a levél szövegében bizonyos illendőségi szabályokat meg kell tartani.

Sz. D. ny. jegyző Nagykároly. Közvetett úton hozzánk juttatott soraira a következőket hozzuk szíves tudomására. Nagyon szívesen vállaljuk szerének kipróbálását és erre vonatkozólag a Pasteur-intézettel és az állami kísérleti laboratóriummal már folytattunk is tárgyalásokat. Amíg szeréről nem bizonyosodik be tudományos vizsgálat útján, hogy feltétlenül jó, nem hozhatjuk a nagy nyilvánosság elé.

B. L. Nem értjük levelét, talán lapunkat óhajtja megrendelni. Tudomásunk szerint Egeresen nincsen műtrágyagyár, csak gipszgyár. Ellenben ajánlhatjuk a Marasesti Műtrágyagyárat Cluj-Kolozsvár, Str. A. Ianeu (Petőfi u.) 3, ahonnan lapunkra való hivatkozással kérjen árajánlatot.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Id. B. L. Szinervár-alja 150, F. S. Szatmár 155, K. Cs. S. Sarmaság 75, G. P. Selymes-ilosva 75, Hitelszöv. Lovrin 150, Ifj. Sz. J. J. Magyarlapos 155, G. J. Beregszó 150, K. J. Belence 155, A. K. Gerendkeresztur 150, P. D. Mátfalva 155, I. Zs. I. Parajd 75, O. S. Reccenyéd 150, J. S. Arad 155, K. M. Borossebes 150, Hitelsz. Nagyzerénd 300, N. V. M. Váras-fones 155, B. N. M. Örvénd 150, T. K. és S. A. Köröstarján 150—150, D. I. Krizba 155, U. I. Lázárfalva 155, P. M. Zabola 150, L. A. Fel-doboly 85 lej.

Miért éppen Szent Rókus lábsó?

Dr. R. Paul, Bécs, I. uja: „Megas korom ellenére buzgó hegymászó és sportoló vagyok. Mint ilyen, lábaim teljesíőképességének fokozására és erősítésére Szent Rókus lábfürdőket vettem és azóta nagyszerű tapasztalatokat szereztem. Röviddel utána, hogy lábamat ebbe a balzsamos fürdővizben mártottam, a lábak fáradtsága, kimerültsége, lábfejésok, bokaduzzadások mintegy varázsútcére megszűntek. Ugy éreztem magam mintha újjászülnék, a lábaim szinte kicserélődtek és friss kedvvel vállalkoztam ismét a legnehezebb syalogló- és skiutakra. Ezen megállapítások a Szent Rókus lábsóval arra indítottak, hogy kísérletet tegyek teljes kádfürdővel, megfelelő Szent Rókus só hozzáadásával. A hatás egyenesen meglepő volt. Mintha egész lényemben kicserélődtem volna, olyan fiatalnak és erőteljesnek éreztem magam és eddig nem ismert jóleső megnyugvás fogott el. A bőr rugalmas lett, a pulzusom erőteljesen, egészségesen lüktetett, egyezően lételem edző csodálatos fludium járt át. Azóta, amikor csak lehetem, felvitva Szent Rókus teljes kád- és lábfürdőket veszek és mondhatom megfiamalodok utána. A régi és közhedvelt SZENT RÓKUS LÁBSÓ össze-telét a volt bécsi udvari gyógyszerész balzsamokkal tökéletesítette, annyira, hogy az ezidőszert felölmul minden hasonló készítmény. Egy csomag Szent Rókus Lábsó ára 45 — lej.

Romániai főraktár: Rozsnyai gyógyszerész Arad.

Petőfi Sándor összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei,
diszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk útján

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalának

Cluj-Kolozsvár

Alólirott most az ötödik huzás előtt, be akarok lépni az osztálysorsjátékba. Az első, második, harmadik és negyedik huzás jegyének az árát is kifizetem

Rendelek Önöknél drb.
nyolcad (5 x 125 = 625 lei)
negyed (5 x 250 = 1250 lei)
fél (5 x 500 = 2500 lei)
egész (5 x 1000 = 5000 lei)

cszállysorsjegyet utánvétell. (A nem kívánt sorsjegy törlendő.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet

R.-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

pontos lakhely.